

MAA- JA METSÄTALOUSHMINISTERIÖ

SUOMEN SIKAYRITTÄJÄT RY:N LAUSUNTO LUONNOKSESTA LAIKSI ELÄINTEN HYVINVOINNISTA JA LAEIKSI ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA (VN/12277/2021)

Suomen Sikayrittäjät ry kiittää lausuntopyynnöstä. Yhdistyksemme jäsenistö tuottaa noin 80 prosenttia suomalaisesta sianlihasta. Suomen Sikayrittäjät pitää hyvänä, että ehdotetun lain päätarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia. Sikojen hyvinvoinnin erinomaisena mittarina voidaan pitää ehjää pitkää häntää (saparoa), jota ei ole ty pistetty ja hännänpurenta on vähäistä. Lausunnossamme keskitymme vain niihin konkreettisiin sikojen hyvinvoinnin parantamiseen liittyviin lakiluonnoksen säännöskohtiin, jotka olisi hyvä huomioida jatkovalmistelussa.

Säännöskohtaiset huomiot perusteluineen:

20 §: Pykälän 2. momentissa säädettäisiin mm. eläimen puhtaudesta huolehtimisesta. Sikojen luontaiseen käyttäytymiseen kuuluu rypeminen silloin, kun ympäristön lämpötila on kesähelteiden aikaan korkea. Tällöin voi olla mahdotonta estää sikoja viilentämästä itseään karsinan lantaisessa osassa, vaikka niillä olisi puhtas makuupaikka tarjolla. Älykkäänä eläimenä siat osaavat myös kastella karsinansa juomalaitteiden avulla ja määrässä karsinassa ollessaan vilvoittelevat itsensä likaisiksi helteiden aikaan. Sika likaantuu hetkellisesti, mutta se ei heikennä sen hyvinvointia. Jos keskitytään vaatimaan puhtaita eläimiä, vastoin sikojen luontaista rypemistä, niin silloin tarvitaan lisää ritiläpinta-alaa karsinoihin, mikä heikentäisi kokonaishyvinvointia.

21 §: Jatkuvan vedensaannin edellytys on kannatettava, kun se ei koske vastasyntyneitä porsaita. Nykyiset juomalaitteet on suunniteltu voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, jossa yli kahden viikon ikäiset porsaat saavat vettä. Esitämme että asian selkeyttämiseksi vastasyntynyt porsas määritellään 0-14 vrk ikäiseksi, jolle ei edellytetä jatkuvasti saatavilla olevaa vettä. Porsas saa nestettä 24 tuntia vuorokaudessa emakon maidosta. Kannatamme lain henkeä jokaisen eläimen oikeudesta juomiseen 24 tuntia vuorokaudessa, ainakin sisätiloissa tämän pitää olla eläimen ehdoton oikeus.

37 §: Lakiehdotuksen kieltö uusien porsitushäkkien rakentamisesta ja käyttöön otosta uusien rakennettavien sikaloitten osalta on kannatettava. Alalla on jo siirrytty vapaaehtoisesti kohti vapaaporsitusta. Toiminnassa olevien perinteisten porsitussikaloiden osalta vaatimus ilman siirtymäaika on kohtuuton, mikäli rikkoontuneen porsitushäkin tilalle ei voi vaihtaa ehjää ja turvallista häkkiä. Toiminnassa olevissa perinteisissä porsituskarsinoissa, joissa on häkki, ei ole riittävästi tilaa emakon vapaaseen kääntymiseen. Häkillinen porsituskarsina ei sovellu vapaaporsituskarsinaksi, vaikka siitä häkki poistettaisiin. Esitämme, että laki mahdollistaisi toiminnassa olevan porsituskarsinan rikkoontuneen häkin uudistamisen samalla tavoin kuin lakiluonnos mahdollistaa lehmien parsinavetoiden peruskorjauksen.

MAA- JA METSÄTALOUSHALLITUS

SUOMEN SIKAYRITTÄJÄT RY:N LAUSUNTO LUONNOKSESTA LAIKSI ELÄINTEN HYVINVOINNISTA JA LAEIKSI ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA (VN/12277/2021)

76 § ja 82 §: Valvonnan yleisissä periaatteissa pitäisi olla laadun ja tehokkuuden lisäksi yhdenmukaisuusvaatimus. Myös valvontaviranomaisilla pitäisi olla velvollisuus neuvoin pyrkiä edistämään eläinten hyvinvointia. Eläinten pitäjällä pitää olla oikeus asiantuntijan ja avustajan käyttämiseen valvonnan ja tarkistuksen yhteydessä. Tämä olisi hyvä mainita momentissa. Eläinten pitäjän oikeusturva ja valvonnan yhdenmukaisuus on varmistettava.

122 §: Sian pitopaikkaa koskevissa siirtymäsäännöksissä hyväksymme eläinten hyvinvoinnin lakisääteisen kehittämisen EU:n kärjessä yhdessä hallinnon kanssa luodulla linjalla, jossa pitkinä siirtymäaikoina etukäteen siirtyjiä tuetaan eläinten hyvinvointikorvauksella (EHK). Vuonna 2023 alkavalle EHK-kaudelle on tärkeä saada tiineiden ensikoiden ja emakoiden parannetut olosuhteet-toimenpide takaisin. Arviomme mukaan puolet tiloista on toteuttanut 1.1.2028 loppuvan siirtymäajan vaatimukset jo yli 6 vuotta etukäteen. Tilat ovat luottaneet saavansa EH-korvausta koko siirtymäajan, nyt hallinto pettää aiemman lupauksen. Tämä on jatkon kannalta myös periaatteellisenä tärkeä kysymys eläinten hyvinvoinnin kehittämisessä, eli voiko hallinnon lupauksiin luottaa, kun teemme merkittävästi EU:n direktiivejä korkeampitasoisia säädöksiä Suomessa.

Suomen Sikayrittäjät ry toivoo, että lausunnossa esitetyt konkreettiset epäkohdat huomioidaan lain jatkovalmistelussa.

Yhteistyöterveisin,

Suomen Sikayrittäjät ry

Timo Heikkilä, puheenjohtaja

Ari Berg, toiminnanjohtaja